

Productivitatea – modalitate de exprimare a performanței și eficienței economice

**MUNGIU-PUPĂZAN MARIANA
CLAUDIA**

*LECTOR UNIV.DRD. UNIVERSITATEA
“CONSTANTIN BRÂNCUȘI” DIN TG-JIU*

VASILESCU MARIA

*PREP.UNIV.DRD. UNIVERSITATEA
“CONSTANTIN BRÂNCUȘI” DIN TG-JIU*

Productivity - Way of Expressing Performance and Economic Efficiency

**MUNGIU-PUPĂZAN MARIANA
CLAUDIA**

*LECTURER PHD STUDENT
“CONSTANTIN BRANCUSI” UNIVERSITY
OF TARGU JIU*

VASILESCU MARIA

*JUNIOR ASISTANT PHD STUDENT
“CONSTANTIN BRANCUSI” UNIVERSITY
OF TARGU JIU*

Rezumat

Corelarea structurilor industriale și a dinamicii lor în procesul de degradare a mediului a devenit un criteriu de apreciere a performanțelor economiei naționale, având în vedere că în prezent mediul înconjurător, în ansamblul său, este privit ca resursă economică □1□. Evoluția dintre dominația sectorului primar spre cea a sectorului secundar și ulterior a sectorului terțiar reprezintă un proces de creștere a eficienței utilizării resurselor naturale ce constituie imput-uri în procesele de prelucrare. Dacă eficiența nu atinge însă acel nivel care să permită reducerea relativă a efectelor negative ale dezvoltării economice asupra mediului înconjurător, se poate aprecia că sistemul economiei naționale este neperformant pe termen lung.

Cuvinte cheie: *productivitatea muncii, performanță, eficiență economică*

Clasificare JEL :*011*

1.Introducere

În cadrul oricărei economii naționale se dorește progresul societății respective. Realizarea acestui progres social are la bază un factor decisiv reprezentat de eficiența cu care sunt utilizate resursele naturale, umane și financiare de care depinde la un moment dat economia respectivă. Realizarea unei creșteri economice intensive, scopul ce se dorește a fi atins de orice societate modernă, crearea unei economii avansate și a unui grad ridicat de bunăstare a populației se pot realiza doar prin străduința factorului uman de a utiliza cât mai productiv fiecare unitate de resursă naturală, umană și financiară.

Un număr majoritar de economiști sunt de acord că prosperitatea economică a unei națiuni este determinată de productivitate, atât în sectorul bunurilor comercializabile, cât și al celor necomercializabile. Standardul de viață al unei națiuni este determinat de productivitatea economiei, măsurată ca valoare a

Abstract

Correlation of industrial structures and their dynamics in the process of environmental degradation has become a criterion for assessing the performance of national economy, given that currently the environment as a whole, is regarded as an economic resource [1]. The evolution of dominance of primary sector to the secondary sector and tertiary sector is then a process of natural resource use efficiency that is imput in processing sites. If efficiency does not reach that level but to reduce the negative effects of relative economic development on the environment, we can say that the system is non-performing economy in the long term.

Keywords: *productivity, performance, economic efficiency*

JEL classification *011*

1.Introduction

Progress is a natural purpose of each national economy. The achievement of social progress is based on a decisive factor, that is the efficiency of use of natural, human and financial resources the considered economy is dependent on. An intensive economic growth, a goal to be touched by any modern society, creating an advanced economy and a high degree of welfare for the population can be achieved only through the effort of human factor to use in a productive way each unit of natural, human and financial resource.

A majority number of economists agree that economic prosperity of a nation is determined by productivity in both tradable goods sector and the non-tradable ones. The standard of living of a nation is determined by economic productivity, measured as the value of production of goods and services produced per unit of resources (knowledge, capital, human resources, natural resources). We can say that productivity determines the standard of living for a

producției de bunuri și servicii obținute pe o unitate de resurse (cunoștințe, capital, resurse umane, resurse naturale).Putem astfel spune că, productivitatea determină standardul de viață pentru o regiune sau o țară prin salarii, profituri la capital sau la alte resurse [2].

Productivitatea este dată de valoarea produselor și serviciilor (unicitate, calitate) și de eficiența cu care acestea sunt obținute.Ea nu depinde de industriile care se concurează într-o regiune sau o națiune, ci de concurența dintre firmele respectivelor industrii. De asemenea productivitatea reflectă opțiunile de producție ale firmelor locale și străine din acel spațiu. Atât productivitatea industriilor din afara regiunii, cât și cea a industriilor locale sunt fundamentale în procesul de creștere a competitivității.

În general, creșterea productivității se observă în creșterea investițiilor pentru dezvoltarea resurselor umane, în alocarea efectivă a capitalului (astfel încât să se evite scurgerile de capital) și în folosirea efectivă a tehnologiei (de exemplu, computere, sisteme Internet, procese de muncă)[3].

„Majoritatea oamenilor privesc eficiența prin prisma paradigmei găinii cu ouăle de aur: cu cât produci mai mult, cu cât ești mai activ, cu atât ești mai eficient. În realitate, eficiența rezultă dintr-un echilibru între producție și capacitatea de a produce.”[4]

„În sensul cel mai larg, munca înseamnă orice activitate care produce obiecte sau servicii ce au o valoare de întreținere. Deci, munca constituie totalitatea acțiunilor pe care omul, cu ajutorul creierului său, al mâinilor sale, al uneltelor sau mașinilor, le exercită asupra materiei, acțiuni care, la rândul lor reacționează asupra omului, modificându-l.”[5]

Productivitatea este definită, în general, ca raportul dintre volumul măsurat al producției și volumul măsurat al intrărilor (*input*-urilor). Fiecărui input *i* se poate asocia o măsură de productivitate, după cum există rezultate care nu pot fi legate în mod direct de niciunul dintre factorii de intrare. Potrivit teoriei creșterii economice, productivitatea se măsoară ca un rezidual ce evidențiază plusul de producție obținut ce nu poate fi explicat prin creșterea factorilor de producție utilizați (capital, muncă).

2. Modalități de determinare a productivității

Măsurile de productivitate constituie indicatori de bază în analiza performanței unei economii sau a unui sector, iar evidențierea influenței progresului tehnic reprezintă în mod frecvent principalul motiv pentru care se fac astfel de calcule.

Deși opțiunea pentru o anumită măsură de productivitate este condiționată de disponibilitatea datelor, evoluțiile tot mai complexe consemnate în cadrul economiei globale și accepțiunea tot mai largă potrivit căreia productivitatea este factorul cheie al creșterii economice au amplificat încercările de realizare a unor calcule de productivitate cât mai sofisticate,

region or a country with wages, profits from capital or other resources [2].

Productivity is given by the value of products and services (uniqueness, quality) and by the efficiency they are obtained. It does not depend on industries that compete in a region or in a nation, but it does depend on the competition between companies from such industries. Productivity also reflects the production option of local and foreign manufacturing firms in that area. Both productivity of industries outside the region and the local industries are fundamental for the increase in competitiveness.

Usually, productivity growth is observed through investments' evolution for human resources development, through an effective allocation of capital (in order to avoid capital flight) and through an effective use of technology (eg computers, Internet systems, work processes) [3].

Most people think of efficiency in terms of the bird with golden eggs paradigm: more you produce, more active you are, more efficient you are. In fact, efficiency results from a balance between production and ability to produce. "[4]

"In the broadest sense, work means any activity that produces items or services that have a value. So, work is all actions a man, with his brain, hands, tools or machines, performs over the matter, actions which, in turn, react on man, changing him".[5]

Productivity is generally defined as the ratio of the measured volume and measured volume of production inputs (inputs). Each input may be associated with a measure of productivity, as there are results that can not be directly linked to any of the input factors. According to the theory of economic growth, productivity is measured as a residual obtained highlighting the added production that can not be explained by increasing use of production factors (capital, labor).

2. Methods for determining the productivity

Productivity measures are key indicators in performance analysis of an economy or a sector, highlighting the influence of technical progress is frequently the main reason for doing such calculations.

Although the option for a measure of productivity is conditioned by the availability of data, more complex developments recorded in the global economy and increasingly broad sense that is the key driver of productivity growth have boosted attempt is made to calculations of productivity as sophisticated designed to capture the influence of a large number of factors:

- **technology** as asset (new projects, scientific results, new management techniques and

menite să surprindă influența unui număr cât mai mare de factori:

- **tehnologia** sub formă necorporală (proiecte noi, rezultate științifice, tehnici organizaționale și de management noi) sau încorporată în produse noi (design-ul și calitatea noilor generații de elemente de consum intermediar și de bunuri de capital). Trebuie menționat însă că relația între progres tehnologic și productivitate nu este directă, în pofida asocierii explicite sau implicite a acestora;

- **eficiența** abordată distinct de ideea de progres tehnologic și privită, în principal, din perspectiva eliminării deficiențelor de ordin tehnic sau organizatoric, dar și din cea a eforturilor de implementare a celor mai bune practici în domeniu. Altfel spus, prin eficiență se înțelege cantitatea maximă de produse ce poate fi obținută în condițiile tehnologice actuale și cu un volum dat de factori de producție. Dat fiind obiectivul de maximizare a profitului specific fiecărei afaceri, câștigurile de productivitate înregistrate la nivelul unui sector se pot datora fie eforturilor de creștere a eficienței atașate fiecărei companii cu activitate în sectorul respectiv, fie deciziei de relocare a producției către unitățile mai eficiente;

- **reducerea costurilor reale**. Plecând de la premisa că un proces de producție implică o cantitate de factori de intrare și o cantitate de produse rezultate, orice creștere de productivitate poate fi interpretată ca o reducere de cost; un comportament de maximizare a profitului are asociat un altul de minimizare a costurilor. Cu alte cuvinte, plusul de productivitate obținut este egal cu minusul asociat reducerii costurilor totale, în condițiile în care volumul producției nu se reduce și nu au loc substituții între factorii de producție dinspre cei al căror preț crește către cei care manifestă o tendință de ieftinire. Deși din punct de vedere conceptual, efectul îmbunătățirilor în planul eficienței și al tehnologiei, precum și cel al economiilor de scară privesc ca surse de reducere a costurilor pot fi izolate, practic demersul este dificil. Productivitatea este măsurată în general ca un rezidual, care poate încorpora nu numai influența factorilor menționați anterior, dar și variații ale gradului de utilizare a capacităților de producție, schimbări în modul de organizare a afacerii, precum și erori de măsurare de orice fel;

- **corelația cu ciclul economic**. Deși s-a observat că, în general, productivitatea are un caracter prociclic (tinde să-și accelereze creșterea în perioadele de expansiune și să-și încetinească în cele de declin), modelul standard al productivității nu se suprapune perfect realităților ciclului economic. Această concluzie se datorează în primul rând diferențelor care apar la nivelul gradului de utilizare a factorilor de producție în diferitele faze ale ciclului economic și care sunt surprinse numai parțial de calculul productivității. La fluctuații pe termen scurt ale cererii, companiile pot reacționa prin modificarea gradului de utilizare a capitalului și a forței de muncă. Aceste mișcări pot genera variații mult mai mari la nivelul producției decât

organizational) or incorporated into new products (design and quality of the new generation of elements of intermediate consumption and capital goods). It should be noted however that the relationship between technological progress and productivity is not direct, despite their explicit or implicit association;

- **effectively** dealt with separately by the idea of technological progress and seen mainly in terms of elimination of technical or organizational deficiencies, but also the efforts to implement best practices. In other words, the efficiency means the maximum amount of products that can be achieved under current technology and a given amount of inputs. Given the specific objective of maximizing the profit of each business, the productivity gains may be due to either a sector efforts to increase efficiency companies attached to each activity in the sector or the decision to relocate production to more efficient units;

- **real cost savings**. Assuming that a production process involves a quantity of input factors and a quantity of products of any increase in productivity can be interpreted as a reduction of cost, profit maximizing behavior is associated with one another to minimize costs. In other words, increased productivity obtained is equal to minus total costs associated reduction, while the output is not reduced and no substitutions occur between the inputs from those whose price increases by those who show a tendency cheap. Although conceptually, make improvements in terms of efficiency and technology and economies of scale not seen as sources of cost reduction can be isolated, practical approach is difficult. Productivity is generally measured as a residual, which can incorporate not only the influence of factors mentioned above, but variations in utilization of production capacity, changes in the organization of business and measurement errors of any kind;

- **correlation with the economic cycle**. Although it was observed that generally has a pro-cyclical productivity (tends to accelerate growth and periods of expansion and a slowing in the decline), the standard model of productivity does not overlap perfectly realities of the economic cycle. This conclusion is mainly due to differences occurring in the utilization of production factors in different phases of economic cycle and are only partially captured by calculating productivity. The short-term

la nivelul factorilor monitorizați, mișcări care se vor reflecta în dinamica productivității. De asemenea, variațiile prociclice ale productivității pot reflecta realocările ciclice ale resurselor între principalele sectoare. Prin urmare, productivitatea trebuie urmărită și interpretată pe termen lung, iar analiza ar trebui realizată pe intervale similare ale ciclului economic, adică pe intervale în care gradul de utilizare a capacităților de producție este relativ similar;

- **standardizarea proceselor de producție**, în sensul în care simpla comparație a măsurilor de productivitate atașate diferitelor procese de producție poate fi un mijloc de identificare a ineficiențelor.

Ca regulă generală, măsurile de productivitate pot fi împărțite în două mari categorii:

- măsuri de productivitate care urmăresc identificarea influenței unui singur factor (ex.: productivitatea muncii, productivitatea capitalului);

- măsuri de productivitate pe baza cărora se poate evidenția influența mai multor factori (denumite generic MFP – *multifactor productivity*).

Productivității muncii este definită ca acea producție obținută pe unitatea de forță de muncă, ce poate fi reprezentată de numărul de ore lucrate, numărul de persoane angajate (salariați și alte categorii) sau numărul de salariați. Dacă varianta care ia în calcul numărul de ore lucrate este cea mai utilizată, pe considerentul că este cea mai puțin imperfectă, la polul opus se află productivitatea muncii determinată pe baza numărului de salariați, a cărei principală calitate constă în simplitatea ei (din perspectiva stabilirii numitorului). Această măsură nu reflectă însă în niciun fel schimbările intervenite în ceea ce privește timpul mediu lucrat și nici rolul persoanelor angajate, dar care nu au statut de salariați și care pot avea o contribuție la procesul de producție.

Toate aceste neajunsuri pot fi înlăturate prin:

- calculul productivității muncii pe baza populației ocupate (salariați și alte categorii), rezultată din anchetele structurale;
- conversia numărului de locuri de muncă (persoane) în număr de ore efectiv lucrate, ceea ce permite reflectarea oricărei modificări apărute în politica unei companii din perspectiva numărului de zile acordate sub forma concediului de odihnă legal, a duratei obligatorii a săptămânii de lucru sau a raportului angajat cu normă întreagă/angajat cu normă redusă.

Indiferent de modul de calcul, productivitatea muncii este doar o măsură parțială a productivității, care evidențiază efectul cumulat al mai multor factori: în principal capital și consum intermediar, dar și eficiență tehnologică și organizațională, eventuale economii de scară sau creșteri ale gradului de utilizare a capacităților de producție[6].

Productivitatea muncii se poate determina pentru diferite reprezentări ale performanței economice (producție totală sau valoare adăugată brută). Deși din

fluctuații în cerere, companiile pot reacționa schimbând utilizarea capitalului și a muncii. Aceste mișcări pot genera variații mult mai mari în factorii de producție decât în monitorizarea, care va reflecta mișcările în creșterea productivității. De asemenea, variațiile prociclice ale productivității pot reflecta realocările ciclice ale resurselor între principalele sectoare. Prin urmare, productivitatea trebuie urmărită și interpretată pe termen lung, iar analiza ar trebui realizată pe intervale similare ale ciclului economic, adică pe intervale în care gradul de utilizare a capacităților de producție este relativ similar;

- **standardizarea proceselor de producție**, în sensul în care simpla comparație a măsurilor de productivitate atașate diferitelor procese de producție poate fi un mijloc de identificare a ineficiențelor.

În general, măsurile de productivitate pot fi împărțite în două mari categorii:

- măsuri de productivitate care urmăresc identificarea influenței unui singur factor (ex.: productivitatea muncii, productivitatea capitalului);
- măsuri de productivitate pe baza cărora se poate evidenția influența mai multor factori (denumite generic MFP – *multifactor productivity*).

Productivitatea muncii este definită ca acea producție obținută pe unitatea de forță de muncă, ce poate fi reprezentată de numărul de ore lucrate, numărul de persoane angajate (salariați și alte categorii) sau numărul de salariați. Dacă varianta care ia în calcul numărul de ore lucrate este cea mai utilizată, pe considerentul că este cea mai puțin imperfectă, la polul opus se află productivitatea muncii determinată pe baza numărului de salariați, a cărei principală calitate constă în simplitatea ei (din perspectiva stabilirii numitorului). Această măsură nu reflectă însă în niciun fel schimbările intervenite în ceea ce privește timpul mediu lucrat și nici rolul persoanelor angajate, dar care nu au statut de salariați și care pot avea o contribuție la procesul de producție.

Toate aceste neajunsuri pot fi înlăturate prin:

- calculul productivității muncii pe baza populației ocupate (salariați și alte categorii), rezultată din anchetele structurale;
- conversia numărului de locuri de muncă (persoane) în număr de ore efectiv lucrate, ceea ce permite reflectarea oricărei modificări apărute în politica unei companii din perspectiva numărului de zile acordate sub forma concediului de odihnă legal, a duratei obligatorii a săptămânii de lucru sau a raportului angajat cu normă întreagă/angajat cu normă redusă.

Indiferent de modul de calcul, productivitatea muncii este doar o măsură parțială a productivității, care evidențiază efectul cumulat al mai multor factori: în principal capital și consum intermediar, dar și eficiență tehnologică și organizațională, eventuale economii de scară sau creșteri ale gradului de utilizare a capacităților de producție[6].

perspectiva conținutului economic concluziile sunt relativ similare (mijloc de apreciere a nivelului de trai), diferența dintre cele două modalități de calcul se referă în principal la dependența măsurii de productivitate de raportul dintre factorii primari și cei intermediari de producție. Astfel, productivitatea muncii determinată pe baza valorii totale a producției nu surprinde modul în care forța de muncă este afectată de schimbările intervenite la nivelul consumului intermediar sau al capitalului. De exemplu, externalizarea unei activități în cadrul unei firme poate conduce la substituția factorilor primari de producție, inclusiv forță de muncă, cu elemente de consum intermediar. Productivitatea muncii crește în acest caz, ca o consecință directă a externalizării, dar ea nu reflectă niciun fel de modificări din perspectiva progresului tehnic sau al inovării. În cazul în care productivitatea muncii se determină pe baza valorii adăugate brute, o eventuală situație de externalizare a unui proces va determina variații de același sens ale numărătorului și numitorului, iar indicatorul de productivitate nu se va modifica semnificativ.

Se știe că numărul lucrătorilor este un factor cantitativ de creștere a producției, cu o anumită limită în funcție de resursele existente la un moment dat. Productivitatea muncii este un factor calitativ numărul lucrătorilor este un factor cantitativ de creștere a producției, limitat de resursele existente la un moment dat. Este foarte important de știut care dintre factori acționează mai mult asupra producției. Realizarea unui nivel ridicat al productivității muncii asigură creșterea producției cu cheltuieli de muncă mai mici, iar sporirea numărului personalului înseamnă a produce mai mult cu cheltuieli de muncă proporțional mai mari [7].

Eficiența cu care este cheltuită munca omului nu depinde numai de condițiile materiale ale producției, ci un rol important asupra ei îl are calitatea forței de muncă. În prezent, solicitările la care este supusă forța de muncă sunt cu mult mai mari decât în trecut, respectiv în cazul folosirii unor tehnici mai puțin perfecționiste. Progresul tehnic a dus la creșterea ponderii efortului intelectual în comparație cu cel fizic, a adus cu sine mai multă promptitudine și exactitate în activitatea desfășurată. În acest context, ridicarea continuă a calificării reprezintă condiția esențială pentru utilizarea eficientă a resurselor umane. În comparație cu munca necalificată sau cu o calificare inferioară, cea calificată sau cu o calificare superioară are forța de a produce în aceeași unitate de timp o cantitate mai mare de producție. Cercetările făcute în ultimul timp au pus în evidență existența unei corelații foarte strânse între nivelul de pregătire profesională, pe un plan mai larg chiar de cultura generală și productivitatea muncii.

Un progres ce se realizează în construirea unei economii competitive, bazate pe cunoaștere este interdependent cu îmbunătățirea calității muncii. Aceasta trebuie urmărită prin efortul comun al tuturor factorilor, potențat în mod special prin intermediul dialogului social. Conceptul de calitate a muncii este unul

production capacity [6].

Labour productivity can be determined for different representations of economic performance (output or total gross value added). Although in terms of economic content findings are relatively similar (means of assessing the standard of living), the difference between the two methods of calculation refers mainly to measure productivity dependence of the ratio of the primary factors of production and the intermediaries. Thus, labor productivity determined by the total value of production is not surprising how the workforce is affected by the changes in intermediate consumption or capital. For example, outsourcing an activity within a firm may lead to substitution of primary factors of production, including labor, with elements of intermediate consumption. Labour productivity growth in this case, as a direct consequence of outsourcing, but it does not reflect any changes in terms of technical progress or innovation. If labor productivity is determined on the basis of gross value added, a possible situation of outsourcing a process will cause variations in the same direction of the numerator and denominator, and the indicator of productivity will not change significantly.

It is known that the number of workers is an important quantity of output growth, with a certain limit depending on available resources at a time. Labour productivity is an important quality factor the number of workers is a quantitative increase in production, limited available resources at a time. It is very important to know which acts more on production factors. Achievement a high level of labor productivity improves production with lower labor costs and increase the number of staff is to produce more with proportionately higher labor costs [7].

The efficiency with which human labor is spent not only depend on material conditions of production, but a role it plays on labor quality. Currently, requests to which is subject to labor are much higher than in the past that when using techniques less perfectionist. Technical progress has increased the share of intellectual effort compared to the physical, brought more timely and accurate work. In this context, the continuous condition of qualification is essential for efficient use of human resources. Compared to unskilled or low skilled, the skilled or highly qualified has the power to produce in the same time a larger quantity of production. Research has recently revealed a correlation between the tight training on a larger scale even general knowledge and productivity.

That progress made in building a competitive, knowledge is interdependent with improving quality of work. This should be followed by joint effort of all stakeholders, especially boosted through social dialogue. The concept of multidimensional quality of work is addressing both job characteristics and labor

multidimensional care se adresează atât caracteristicilor locului de muncă cât și pieței muncii în sens larg. Conceptul cuprinde calitatea intrinsecă a locului de muncă, calificările, învățarea pe tot parcursul vieții și dezvoltarea carierei, egalitatea de gen, sănătatea și protecția muncii, flexibilitatea și securitatea, incluziunea și accesul pe piața muncii, organizarea muncii și realizarea unui echilibru între muncă și viața particulară, dialogul social și implicarea muncitorilor, diversitatea și eliminarea discriminării, precum și performanța generală a muncii[8].

Creșterea ratelor de ocupare trebuie să fie realizată în strânsă legătură cu creșterea generală a productivității forței de muncă. Calitatea muncii poate ajuta la creșterea productivității forței de muncă, iar îmbinarea între aceste două aspecte trebuie valorificată la maximum.

„În sensul cel mai larg, munca înseamnă orice activitate care produce obiecte sau servicii ce au o valoare de întrebuințare. Deci, munca constituie totalitatea acțiunilor pe care omul, cu ajutorul creierului său, al mâinilor sale, al uneltelor sau mașinilor, le exercită asupra materiei, acțiuni care, la rândul lor reacționează asupra omului, modificându-l.”[9]

„Munca – factor originar, primar de producție - reprezintă o activitate conștientă, specific umană, manuală și/sau intelectuală îndreptată spre un anumit scop, în cadrul căreia oamenii își folosesc aptitudinile, cunoștințele și experiența.”[10]

Resursele de muncă reprezintă un element esențial pentru obținerea performanței economice. Din acest motiv, capitalul uman este una dintre principalele componente ale avuției naționale a unei țări.

Avuția națională reprezintă totalitatea bunurilor de care dispune o țară la un moment dat și soldul său de resurse financiar-valutare.

Experiența acumulată pe plan internațional arată că valorificarea acestui tip de capital nu se face de la sine, ci numai dacă sunt îndeplinite anumite condiții, cum sunt cele care se referă la oferta și cererea de forță de muncă.

Oamenii cu aptitudinile și deprinderile lor, cu experiență și cunoștințele dobândite sunt producătorii tuturor bunurilor economice. Adam Smith - părintele economiei politice - arată că munca este sursa tuturor bogățiilor societății, „sursa unică a avuției națiunilor”.

Adam Smith și David Ricardo, reprezentanții economiei politice clasice de la sfârșitul secolului al XVIII-lea și din secolul următor, demonstrează că izvorul creșterii avuției este munca în general, națiunile fiind cu atât mai bogate cu cât diviziunea muncii este mai dezvoltată iar productivitatea muncii mai ridicată.

Munca a fost dintotdeauna și a rămas factorul de producție activ și determinant, ce antrenează și ceilalți factori de producție în vederea obținerii de bunuri materiale și servicii necesare satisfacerii trebuinței lor imediate și de perspectivă.

Creșterea economică realizată într-o țară sau într-un sector poate fi legată, din perspectiva utilizării

market at large. The concept includes the intrinsic quality of employment, qualifications, lifelong learning and career development, gender equality, health and safety, flexibility and security, inclusion and access to employment, work organization and achieve a balance between work and life particular, social dialogue and worker involvement, diversity and eliminating discrimination and overall performance of the work [8].

Increasing employment rates must be made in conjunction with the general increase in labor productivity. Quality of work can help increase workforce productivity, and between these two aspects combine to make the most.

"In the broadest sense, work means any activity that produces items or services that have a value. So, work is all actions that man, with his brain, the hands, the tools or machines, they carry the matter, actions which in turn reacts on man, changing him." [9]

"Work - the original factor, primary production - is a conscious activity, human specific, manual and / or intellectual directed to a particular purpose, in which people use their skills, knowledge and experience." [10]

Labor resources is an essential element for achieving economic performance. For this reason, human capital is one of the main components of the national wealth of a country.

National wealth is all assets available to a country at a time and its balance of foreign financial resources.

Experience shows that international capital capitalization such is not by itself, but only if certain conditions are met, such as those relating to supply and demand for labor.

People with skills and their skills, experience and knowledge are all producers of economic goods. Adam Smith - father of political economy - shows that the work is the source of all wealth of society, "a single source of wealth nations."

Adam Smith and David Ricardo, representatives of classical political economy at the end of the eighteenth century and the next century, shows that increasing wealth is the source of work in general, the richer nations as the more developed division of labor and labor productivity is higher in high.

Work has always been and remains active and decisive factor of production, resulting in production and other factors to obtain goods and services to satisfy their immediate and future necessities.

The economic growth achieved in a country or a sector may be related, in terms of human resource, or increase the number of employees, or a better use of existing employees work. [11]

"Essential factor in economic and financial development of any country is the human resources (human population) that it has resources which are

resurselor umane, fie de creșterea numărului de salariați, fie de o mai bună utilizare a muncii salariaților existenți.[11]

“Factorul esențial în dezvoltarea economico-financiară a oricărei țări îl constituie resursele umane (populația umană) de care dispune acesta, resurse care constituie totalitatea populației țării respective la un moment dat.”[12]

Progresul realizat în construirea unei economii competitive, bazate pe cunoaștere este interdependent cu îmbunătățirea calității muncii. Aceasta trebuie urmărită prin efortul comun al tuturor actorilor, potențat în mod special prin intermediul dialogului social. Conceptul de calitate a muncii este unul multidimensional care se adresează atât caracteristicilor locului de muncă cât și pieței muncii în sens larg. Conceptul cuprinde calitatea intrinsecă a locului de muncă, calificările, învățarea pe tot parcursul vieții și dezvoltarea carierei, egalitatea de gen, sănătatea și protecția muncii, flexibilitatea și securitatea, incluziunea și accesul pe piața muncii, organizarea muncii și realizarea unui echilibru între muncă și viața particulară, dialogul social și implicarea muncitorilor, diversitatea și eliminarea discriminării, precum și performanța generală a muncii.[13]

Măsurarea productivității muncii poate să servească la dezvoltarea unor politici de eficientizare a pieței muncii. De exemplu, nivele ridicate ale productivității muncii sunt adesea asociate cu nivele de instruire ridicate, ceea ce indică priorități în domeniul politicilor de educație și instruire.

Analiza productivității muncii poate contribui la înțelegerea modului în care performanțele pieței muncii afectează nivelul de trai. Atunci când intensitatea muncii, apreciată prin numărul de ore efectiv lucrate de un salariat, este scăzută, una din prioritățile politicii economice poate fi crearea de noi oportunități și locuri de muncă, pentru a crește venitul pe salariat. În situația contrară, când intensitatea muncii este deja ridicată, productivitatea muncii va fi cheia de îmbunătățire a standardului de viață. În Europa, de exemplu, unde nivelele productivității muncii sunt ridicate, participarea forței de muncă poate fi “întărită” prin crearea de oportunități pentru noi activități economice.

Modul de utilizare a lucrătorilor și a timpului de lucru se manifestă în mod nemijlocit în eficacitatea sau productivitatea muncii. Aceasta se manifestă sub două forme - individuală și națională.

Productivitatea individuală a muncii exprimă rodnicia factorului muncă la nivel de lucrător, firmă sau ramură. Mărimea acesteia depinde de condiții concrete, specifice, de ordin tehnic, economic, organizatoric, natural, social etc., în care se desfășoară activitatea economică.

Pentru determinarea productivității muncii individuale se pot folosi următoarele formule:

$$W = Q/T$$

Q - producția obținută.

all country people at a time.”[12]

Progress in building a competitive, knowledge is interdependent with improving quality of work. This should be followed by joint effort of all stakeholders, especially boosted through social dialogue. The concept of multidimensional quality of work is addressing both job characteristics and labor market at large. The concept includes the intrinsic quality of employment, qualifications, lifelong learning and career development, gender equality, health and safety, flexibility and security, inclusion and access to employment, work organization and achieve a balance between work and life particular, social dialogue and worker involvement, diversity and eliminating discrimination and overall performance of the work. [13]

Productivity measurement can serve to develop effective labor market policies. For example, high levels of labor productivity are often associated with high education levels, indicating priorities in education and training policies.

Labor productivity analysis can contribute to understanding how the labor market performance affects living standards. When work intensity, assessed by the number of hours actually worked by an employee, is low, a priority of economic policy may be creating new job opportunities and to increase revenue per employee. In the opposite situation, when work intensity is already high labor productivity will be key to improving living standards. In Europe, for example, where productivity levels are high, labor force participation may be “strengthened” by creating opportunities for new economic activities.

The use of workers and working time is manifested directly in efficiency or productivity. This is manifested in two forms - individual and national.

Individual labor productivity factor expresses the richness of the worker at work, business or industry. Its size depends on concrete conditions, specific technical, economic, organizational, natural, social, etc., in which economic activity.

To determine individual labor productivity can use the following formula:

$$W = Q / T$$

Q - output obtained.

T-expenses for work performed for growing Q.

National labor productivity reflects the fruitfulness of work factor used throughout the national economy, its size depending on the conditions existing social environments at a time. This is determined as follows:

$$W = NDP / P_o$$

NDP - net domestic product

P_o - the number of employed persons

Labour productivity is influenced upwards by

T- cheltuielile de timp de muncă efectuate pentru obținerea producției Q.

Productivitatea muncii naționale reflectă rodnicia factorului muncă utilizat pe întreaga economie națională, mărimea ei depinzând de condițiile medii sociale existente la un moment dat. Aceasta se determină astfel:

$$W = \text{PIN} / \text{Po}$$

PIN - produsul intern net

Po - numărul de persoane ocupate

Productivitatea muncii este influențată în sens crescător de o serie de factori prezentați în figura de mai jos:

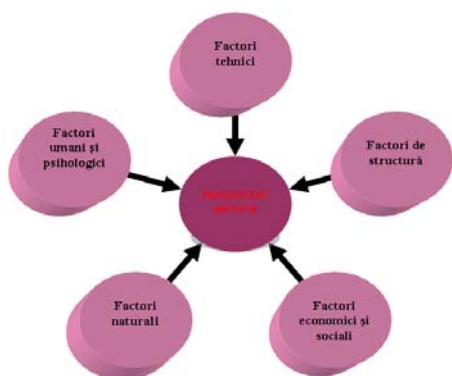

Figura nr.1 Factori ce influențează creșterea productivității muncii

De asemenea, creșterea productivității muncii se poate realiza prin diferite căi, ca de exemplu:

1. pregătirea și perfecționarea resurselor umane

Procesul de pregătirea și perfecționarea se manifestă concomitent, cumulat și propagat, pe termen lung și pe mai multe planuri: în primul rând prin ridicarea nivelului de cultură și cunoaștere a resurselor de muncă, a pregătirii ei tehnico-profesionale în concordanță cu nevoile de muncă ale sistemului de economie și cu aptitudinile resurselor umane ale societății. Acest aspect reprezintă principala cale de autovalorificare și dezvoltare a factorului uman, de valorificare superioară a potențialităților creative și anticipative ale omului. O mare importanță o are receptivitatea și viteza de adaptare la nou și reintegrarea rapidă a resurselor umane în alte activități utile societății, condiționând ritmul, proporțiile și eficiența creativității tehnico-științifice. Studii de economie a învățământului au pus în evidență contribuția importantă pe care perfecționarea o aduc la creșterea producției.

2. automatizarea, robotizarea și promovarea tehnicilor noi

Procedul de automatizarea, robotizarea și promovarea tehnicilor noi reprezintă coordonate esențiale ale progresului tehnic contemporan, ele atrăgând după sine creșterea productivității, deoarece asigură obținerea unei productivități mai mari cu aceleași cheltuieli de muncă, favorizează diminuarea

a seriei de factori listate în figura de mai jos:

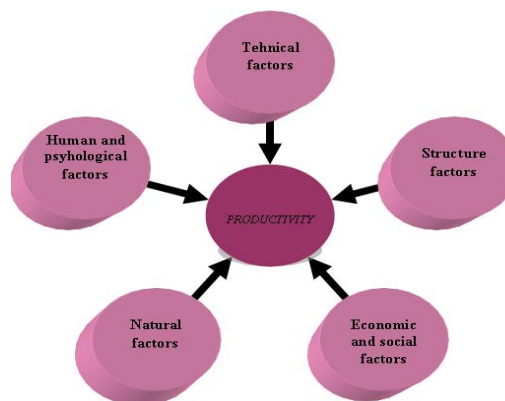

Figure No. 1 Factors influencing the labor productivity growth

Also, labor productivity growth can be achieved through various ways such as:

1. preparation and improvement of human resources

The process of preparing and training occurs simultaneously accumulated and spread, long term and on several levels: first by raising the culture and knowledge of labor resources, professional training of its technical work in accordance with the needs of system of economics and human resource skills of society. This is the main way autovalorificare and development of the human factor, high recovery of creative and forward-looking human potentialities. Much importance is responsiveness and speed to adapt to new and rapid reintegration of human resources in other activities useful to society, conditioning the pace, scope and effectiveness of technical and scientific creativity. Studies of economics of education have highlighted the important contribution they make to increase production improvement.

2. automation, robotics and promoting new techniques

Process automation, robotics and promoting new techniques is essential coordinates of contemporary technical progress, they entailing increased productivity, because productivity ensures higher labor costs the same, favors reducing spending on other products in general savings.

3. renewal of production

The renewal process is aimed at improving the production characteristics of structural, functional, aesthetic, ergonomic, to meet at a high level of quality, with implications for productivity growth. Machinery and equipment must be on average 5-6 years to renew and maintain the manufacturing of products with a low technical level, the use of obsolete technologies lead to a decrease in competitiveness.

4. material incentives to work

This is conditional on the results of their household income at work In this respect, particular

altor cheltuieli pe produse în general, realizarea de economii.

3. Înnoirea producției

Prin procesul de înnoire a producției se urmărește perfecționarea caracteristicilor constructive, funcționale, estetice, ergonomice, în vederea satisfacerii la un nivel înalt calitativ, având implicații și asupra creșterii productivității muncii. Mașinile și utilajele trebuie să se înnoiască la 5-6 ani în medie, iar menținerea în fabricație a unor produse cu un nivel tehnic scăzut, utilizarea unor tehnologii învechite conduce la scăderea gradului de competitivitate.

4. cointeresarea materială a muncii

Aceasta reprezintă condiționarea veniturile populației de rezultatele lor în muncă. În această direcție, o importanță deosebită o are aplicarea unui sistem de repartitie care, pe de o parte, să determine cât mai corect mărimea salariului fiecărui lucrător, adică ceea ce i se cuvine după munca depusă și, pe de altă parte, să asigure un sistem de norme de muncă în pas cu progresul, prin care să se stabilească aportul fiecăruia la activitatea socială. Orice neglijare în acest domeniu se reflectă nefavorabil, mai devreme sau mai târziu, în sensul unei insuficiente cointeresări, atunci când veniturile nu cresc corespunzător muncii depuse ca și în cazul însușirii unor venituri mai mari decât activitatea desfășurată, atrăgând după sine nerespectarea unei corelații economice fundamentale, anume aceea dintre creșterea productivității muncii și creșterea salariului.

Având în vedere faptul că, numărul lucrătorilor este un factor cantitativ de creștere a producției, limitat de resursele existente la un moment dat, iar productivitatea muncii un factor calitativ, atât la nivel microeconomic, cât și la nivel macroeconomic contează foarte mult care dintre aceste două laturi acționează cu preponderență asupra producției. În timp ce ridicarea productivității muncii asigură creșterea producției cu cheltuieli de muncă mai mici, sporirea numărului personalului înseamnă a produce mai mult cu cheltuieli de muncă proporțional mai mari.[14]

Eficiența cu care este cheltuită munca omului nu depinde numai de condițiile materiale ale producției. Asupra ei un rol important îl are calitatea forței de muncă. În prezent, solicitările la care este supusă forța de muncă sunt cu mult mai mari decât în trecut, respectiv în cazul folosirii unor tehnici mai puțin perfecționiste. Progresul tehnic a dus la creșterea ponderii efortului intelectual în comparație cu cel fizic, a adus cu sine mai multă promptitudine și exactitate în activitatea desfășurată. În acest context, ridicarea continuă a calificării reprezintă condiția esențială pentru utilizarea eficientă a resurselor umane. În comparație cu munca necalificată sau cu o calificare inferioară, cea calificată sau cu o calificare superioară are forța de a produce în aceeași unitate de timp o cantitate mai mare de producție. Cercetările făcute în ultimul timp au pus în evidență existența unei corelații foarte strânse între nivelul de pregătire profesională, pe un plan mai larg chiar de cultura generală și productivitatea muncii.

Importance is the application of a distribution system which, on the one hand, as accurately determine each worker's salary, which is what he deserves after work and on the other hand, to ensure system of labor standards in step with progress, which determine their contribution to social work. Any neglect in this area reflects poorly, sooner or later, meaning an insufficient incentive, when revenues do not increase the work properly as in the case of income properties than work, entailing a breach of fundamental economic correlations, namely that of increasing labor productivity and wage growth.

Given that the number of workers is an important quantity of output growth, limited available resources at a time and quality factor productivity, both at micro and macro level is very important which of these two acts mainly on the production side. While raising productivity improves work output with lower costs, increase the number of staff is to produce more with proportionately higher labor costs. [14]

The efficiency with which human labor is spent not only depend on material conditions of production. On it has an important role of labor quality. Currently, requests to which is subject to labor are much higher than in the past that when using techniques less perfectionist. Technical progress has increased the share of intellectual effort compared to the physical, brought more timely and accurate work. In this context, the continuous condition of qualification is essential for efficient use of human resources. Compared to unskilled or low skilled, the skilled or highly qualified has the power to produce in the same time a larger quantity of production. Research has recently revealed a correlation between the tight training on a larger scale even literacy and productivity.

Increasing employment rates must be made in conjunction with the general increase in labor productivity. Quality of work can help increase workforce productivity, and between these two aspects combine to make the most.

The following is the relative growth of labor productivity, GDP and employment in the period 1997-2009. Productivity is calculated as the ratio of gross domestic product and employment of the available data period.

Relative growth of the three indicators is calculated as follows:

1. for gross domestic product:

$$\Delta GDP = \frac{GDP_t - GDP_0}{GDP_0}$$

2. for employment:

Creșterea ratelor de ocupare trebuie să fie realizată în strânsă legătură cu creșterea generală a productivității forței de muncă. Calitatea muncii poate ajuta la creșterea productivității forței de muncă, iar îmbinarea între aceste două aspecte trebuie valorificată la maximum.

În continuare este prezentat sporul relativ al productivității muncii, PIB și al populației ocupate în perioada 1997-2009. Productivitatea muncii este calculată ca raport între produsul intern brut și populația ocupată pe baza datelor disponibile ale perioadei analizate.

Sporul relativ al celor trei indicatori este calculat astfel:

1. în cazul produsului intern brut:

$$\Delta PIB = \frac{PIB_t - PIB_0}{PIB_0}$$

2. în cazul populației ocupate :

$$\Delta P_o = \frac{P_{ot} - P_{o_0}}{P_{o_0}}$$

3. în cazul productivității muncii :

$$\Delta \bar{W} = \frac{\bar{W}_t - \bar{W}_0}{\bar{W}_0}$$

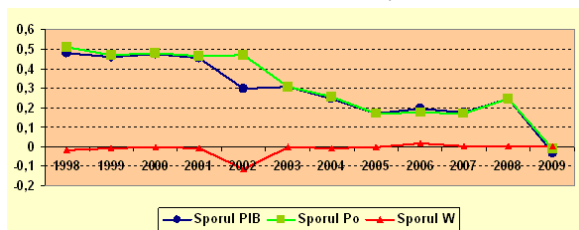

Figura nr. 2 Dinamica sporului relativ al produsului intern brut, populației ocupate, productivității muncii

În figura nr. 2 este evidențiată dinamica productivității muncii în perioada analizată. Se poate observa că în perioada 1998-2006, 2008 creșterea este influențată pozitiv și în cea mai mare măsură de factorul extensiv populația ocupată. În anul 2009 se poate constata un spor foarte scăzut a celor doi indicatori de influență datr și al productivității.

Populația ocupată este un indicator ce ocupă un loc important în economia unei țări deoarece ea acționează atât în calitate de consumator de bunuri și servicii, dar și în calitate de producător al acestora, prin forța de muncă disponibilă la un moment dat în cadrul economiei respective. Putem astfel desprinde din aceste afirmații locul important ocupat de populație și respective de resursele de muncă în teoria economică și statistica macroeconomică.

Această problemă a fost expusă de-a lungul timpului în dinerse teorii și modele.

“Dezbaterea raportului economie-populație gravitează în jurul teoriei malthusiene, a teoriei populației optime și a teoriei presiunii creatoare.” [15]

$$\Delta P_o = \frac{P_{ot} - P_{o_0}}{P_{o_0}}$$

3. if labor productivity:

$$\Delta \bar{W} = \frac{\bar{W}_t - \bar{W}_0}{\bar{W}_0}$$

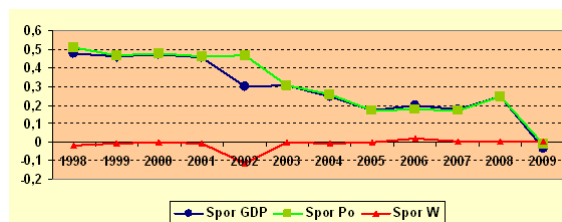

Figure no. 2 Dynamics of relative growth of gross domestic product, employment, labor productivity

Figure no. 2 is highlighted labor productivity in the period. It can be seen that during 1998 - 2006, 2008 growth is positively influenced and the most extensive employment measure factor. In 2009 one can see a very low increase of influence of the two indicatori datr and productivity.

Employed population is an indicator that has an important place in the economy of a country because it acts both as goods and services consumed as well as their producer, the labor force at some point within that economy. we can draw from these statements important place occupied by that population and labor resources in economic theory and macroeconomic statistics.

This problem has been exposed over time in the diner theories and models.

"Economy-population ratio debate revolves around the Malthusian theory, the theory of optimum population theory and creative pressure." [15]

"The role is working ansamplul resources and production factors, the population is the primary component of any society, so any savings." [16]

3. Conclusions

Policy makers should pay attention to resource allocation and efficiency of any of their use, stimulating economic environment, and progress is social. A competitive economy is an economy capable of generating economic growth, high efficiency and long term.

4. Bibliography

- 1□ Băileșteanu Ghe., *Criza teoriei economice*, Ed. Mirton, Timișoara, 2009,p.26
- 2□ Porter M.E., *The Competitive Advantage of Nations*, Macmillan, London, 1990;

“ Prin rolul pe care îl are munca în ansamblul resurselor și factorilor de producție, populația reprezintă componenta primară a oricărei societăți, deci a oricărei economii .”[16]

3. Concluzii

Decidenții politicilor publice trebuie să acorde o atenție deosebită alocării resurselor de orice fel și eficienței folosirii lor, mediului economic stimulator, precum și progresului social. O economie competitivă este o economie capabilă să genereze o creștere economică eficientă ridicată și pe termen lung.

4. Bibliografie

- [1] **Băileșteanu Ghe.**, *Criza teoriei economice*, Ed. Mirton, Timișoara, 2009, p.26
- [2] **Porter M.E.**, *The Competitive Advantage of Nations*, Macmillan, London, 1990;
- [3] Raportul *Cadrul conceptual de abordare a competiției și competitivității urbane* elaborat de Centrul de Cercetare în administrație și servicii publice, www.ccaspace.ro/e-city/E-CITYrom/p3.pdf;
- [4] **Covey S.**, *Eficiența în 7 trepte*, Editura ALL București, 1995, p 42 și 47;
- [5] **Friedmann G.**, *Ou va la travail humain*, Editura Galimand, Paris, 1970, p.76;
- [6] **Oancea C.C., Chideștiuc N.A.**, B.N.R., Caiet de studiu nr.22, *Productivitate multifactorială*, 2007, p.13
- [7] **Postelnicu G.**, *Teorie Economică*, idd.euro.ubbcluj.ro/interactiv/.../cap16.html;
- [8] Raport *Evoluția politicii europene în domeniul ocupării forței de muncă*, elaborate de Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, Direcția Programe și Strategii Forță de muncă, București, 2007, www.mmuncii.ro/pub/imagemanager/.../290807raport.pdf;
- [9] **Friedmann G.**, *Ou va la travail humain*, Editura Galimand, Paris, 1970, p.76
- [10] **Bosoanca D.**, *Factori de bază ai dezvoltării economiei-factorul muncă*
- [11] **Chirtoc (Voica) I.E., Mungiu - Pupăzan C.**, *Productivitatea muncii - factorul eficienței utilizării forței de muncă și al creșterii economice*, Analele Seria Științe Economice Timișoara, Universitatea Tibiscus, Editura Mirton 2010, pag.313
- [12] **Băcescu M., Băcescu – Cărbunaru A.**, *Macroeconomie și politici macroeconomice*, Editura All 1998, pag. 620;
- [13] Raport *Evoluția politicii europene în domeniul ocupării forței de muncă*, elaborate de Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, Direcția Programe și Strategii Forță de muncă, București, 2007, www.mmuncii.ro/pub/imagemanager/.../290807raport.pdf;
- [14] **Postelnicu G.**, *Teorie Economică*, idd.euro.ubbcluj.ro/interactiv/.../cap16.html
- [15] **Mihăescu C.**, “*Populație, ocupare-trecut, prezent, viitor*”, Ed. Economica, București, 2001, pag.16
- [16] **Dobrotă N., Aceleanu M.I.**, “*Ocuparea resurselor de muncă în România*”, Ed.Economică, 2007, pag. 23

- [3] Raportul *Cadrul conceptual de abordare a competiției și competitivității urbane* elaborat de Centrul de Cercetare în administrație și servicii publice, www.ccaspace.ro/e-city/E-CITYrom/p3.pdf;
- [4] **Covey S.**, *Eficiența în 7 trepte*, Editura ALL București, 1995, p 42 și 47;
- [5] **Friedmann G.**, *Ou va la travail humain*, Editura Galimand, Paris, 1970, p.76;
- [6] **Oancea C.C., Chideștiuc N.A.**, B.N.R., Caiet de studiu nr.22, *Productivitate multifactorială*, 2007, p.13
- [7] **Postelnicu G.**, *Teorie Economică*, idd.euro.ubbcluj.ro/interactiv/.../cap16.html;
- [8] Raport *Evoluția politicii europene în domeniul ocupării forței de muncă*, elaborate de Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, Direcția Programe și Strategii Forță de muncă, București, 2007, www.mmuncii.ro/pub/imagemanager/.../290807raport.pdf;
- [9] **Friedmann G.**, *Ou va la travail humain*, Editura Galimand, Paris, 1970, p.76
- [10] **Bosoanca D.**, *Factori de bază ai dezvoltării economiei-factorul muncă*
- [11] **Chirtoc (Voica) I.E., Mungiu - Pupăzan C.**, *Productivitatea muncii - factorul eficienței utilizării forței de muncă și al creșterii economice*, Analele Seria Științe Economice Timișoara, Universitatea Tibiscus, Editura Mirton 2010, pag.313
- [12] **Băcescu M., Băcescu – Cărbunaru A.**, *Macroeconomie și politici macroeconomice*, Editura All 1998, pag. 620;
- [13] Raport *Evoluția politicii europene în domeniul ocupării forței de muncă*, elaborate de Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Șanse, Direcția Programe și Strategii Forță de muncă, București, 2007, www.mmuncii.ro/pub/imagemanager/.../290807raport.pdf;
- [14] **Postelnicu G.**, *Teorie Economică*, idd.euro.ubbcluj.ro/interactiv/.../cap16.html
- [15] **Mihăescu C.**, “*Populație, ocupare-trecut, prezent, viitor*”, Ed. Economica, București, 2001, pag.16
- [16] **Dobrotă N., Aceleanu M.I.**, “*Ocuparea resurselor de muncă în România*”, Ed.Economică, 2007, pag. 23